

LIBERTUS

e-KİTAP VE
VIDEO DERS
HEDİYELİ

ANAYASA HUKUKU KONU ANLATIMLI

MUHAMMED DENİZ GÜRLEYEN

Müfettişlik

Uzmanlık

Denetmenlik

Banka Sınavları

Gelir Uzmanlığı

Vergi Müfettişliği

Hâkimlik

Sayıştay

Kamu İhale Kurumu

Kaymakamlık

Konu Anlatımlı

Örnekler

Yorumlar

Uyarılar

Pratik Bilgiler

Özgün Sorular ve Açıklamaları

e-Kitaba erişebilmek ve
video dersleri izleyebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Dijital Öğrenme Ayak İzi

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. A.Ş.'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

LIBERTUS ANAYASA HUKUKU KONU ANLATIMLI

Muhammed Deniz Gürleyen

978-625-6128-50-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

5. Baskı: Eylül 2024, Ankara

Yayın-Proje: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Adaylar,

Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ülkemizde kamu kurumlarında güvenceli meslek mensupluğu düzeyinde görev almak için artık temel bir unsur hâline gelmiştir.

Bu aşamada KPSS - A grubu adayları için önem arz eden temel nokta, KPSS'nin bir meslek edinme sınavı olmasından ziyade, kurum sınavlarına girme yeterliliği anlamında bir ön eleme sınavı olduğu gerçeğidir.

Yoğun emek ve özveri ile hazırlanan bu yayını; sizleri hem KPSS'de hem de kurum sınavlarında başarılı olabilmeniz için öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan, en son mevzuat değişiklikleri doğrultusunda doğru ve güncel bilgilere ulaşabilmeniz hedeflenerek hazırlanmıştır.

Kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Yayınımızın başarılarınıza katkı sağlaması ve başarı getirmesi dileğiyle.

Saygı ve hürmetle...

Pegem Akademi

Pegem Kampüs aktivasyon kodunu kullanarak

pegemkampus.com'da sepette %10 indirim kazanın

PEGEMKAMPÜS
"eğitim bizim işimiz"

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilirsiniz.
- Video derslere erişim sağlayabilirsiniz.

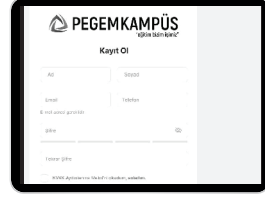

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

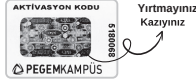
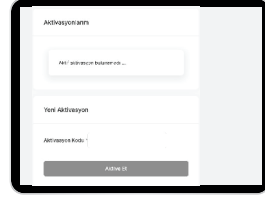
Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

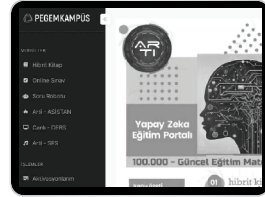
Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan "**Aktivasyonlarım**" sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen "**Hibrit Kitap**" sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

ANAYASA TEORİSİ

a. Maddi Anayasa:.....	1
b. Şekli Anayasa:.....	2
A. Devletin Temel Unsurları.....	2
B. Hukuki Yapıları Yönünden Devlet Modelleri.....	3
C. Hükümet Modelleri.....	5
D. Demokrasi Kavramı ve Demokrasi Türleri.....	8
E. Anayasa Türleri.....	12
F. İktidar Tipleri.....	14
ÇÖZÜMLÜ TEST - 1.....	15
ÇÖZÜMLER.....	17
ÇÖZÜMLÜ TEST - 2.....	18
ÇÖZÜMLER.....	20

2. ÜNİTE

ANAYASAL TARİHÇE

I. OSMANLI ANAYASAL GELİŞMELERİ.....	21
A) Sened-i İttifak (1808).....	21
B) Tanzimat Fermanı (1839).....	21
C) Islahat Fermanı (1856).....	22
D) Kanun-u Esasi (1876).....	22
II. Meşrutiyet Dönemi.....	24
ÇÖZÜMLÜ TEST.....	31
ÇÖZÜMLER.....	34

3. ÜNİTE

1982 ANAYASASI

A. Genel Özellikleri.....	37
B. 1961 Anayasası ile 1982 Anayasası'nın Karşılaştırılması	39
C. 1982 Anayasası'nın Genel Esasları.....	39
Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti.....	47
Değiştirilemeyecek hükümler	47
Devletin temel amaç ve görevleri	47
Egemenlik	48
ÇÖZÜMLÜ TEST.....	49
ÇÖZÜMLER	52

4. ÜNİTE

TEMEL HAK VE HÜRRİYETLER

TEMEL HAK VE HÜRRİYETLER.....	55
A) Temel Hakların Sınırlandırılması.....	55
B) Temel Hakların Durdurulması	57
C) Temel Hak ve Hürriyetlerin Kötüye Kullanılmaması	58
D) Temel Hakların Sınırlandırılmasında Yabancıların Durumu.....	59
TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN SINIFLANDIRILMASI	60
1) Kişinin Hakları ve Ödevleri	60
2. Sosyal ve Ekonomik Hak ve Ödevler	69
3. Siyasi Hak ve Ödevler	73
4. Hem Hak Hem De Ödev Olan Haklar.....	81
5. İzne Tabi Olmayan Haklar	81
6. Yabancılar Tarafından Kullanılan Haklar	82
ÇÖZÜMLÜ TEST - 1	83
ÇÖZÜMLER	85
ÇÖZÜMLÜ TEST - 2	87
ÇÖZÜMLER	89

5. ÜNİTE

YASAMA

YASAMA FONKSİYONU	91
I. Yasama Fonksiyonunun Özellikleri.....	91
II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kurulması ve Seçimler.....	93
III. Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği.....	100
IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin İç Yapısı ve Çalışma Düzeni.....	107
V. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Görevleri	114
ÇÖZÜMLÜ TEST - 1	126
ÇÖZÜMLER	128
ÇÖZÜMLÜ TEST - 2	130
ÇÖZÜMLER	132

6. ÜNİTE

YÜRÜTME

YÜRÜTME FONKSİYONU	135
A. Cumhurbaşkanı'nın Anayasal Statüsü ve Aday gösterilmesi.....	135
B. Seçilme Usulü	137
C. Seçilme Zamanı	137
D. Cumhurbaşkanı'na Vekâlet.....	139
E. Cumhurbaşkanı'nın Görevleri	140
F. Cumhurbaşkanı'nın Cezai Sorumluluğu	141
H. Cumhurbaşkanı'nın Tarafsızlığı	142
I. Cumhurbaşkanı Yardımcıları	143
İ. Bakanlar	143
J. Devlet Denetleme Kurulu.....	144
K. Olağanüstü Hâl Yönetimi	145
L. Millî Güvenlik Kurulu.....	147
M. İdarenin Düzenleyici İşlemleri.....	148
ÇÖZÜMLÜ TEST - 1	152
ÇÖZÜMLER	154
ÇÖZÜMLÜ TEST - 2	156
ÇÖZÜMLER	158

YARGI FONKSİYONU	161
a. Mahkemelerin Bağımsızlığı	161
b. Hâkimlik ve Savcılık Teminatı	162
c. Hâkimlik ve Savcılık Mesleği	162
d. Duruşmalar ve Kararlar	163
e. Mahkemelerin Kuruluşu	163
A) ANAYASA YARGISI	164
1. ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU	164
2. ANAYASA MAHKEMESİNİN GÖREVLERİ	166
3. ANAYASA MAHKEMESİNİN DENETİMİ DIŞINDA OLAN KONULAR	177
4. ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ NİTELİĞİ	178
5. ANAYASA MAHKEMESİNDE NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK VE DURUŞMALI KARARLAR	178
1982 ANAYASASI'NDA BELİRTİLEN DİĞER YARGI SİSTEMLERİ	179
B) İDARİ YARGI DÜZENİ	179
C) ADLİ YARGI DÜZENİ	181
D) UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	182
E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU	183
a. Kurulun Önemi.....	184
b. Kurulun Genel Görevleri	184
c. Kurul Üyelerinin Seçimi.....	184
F) SAYIŞTAY	187
I. Görevleri	187
II. Sayıştay Kararlarının Hukuki Statüsü.....	188
III. Sayıştay Üyelerinin Seçimi	189
IV. Kesin Hesap Kanunu'na İlişkin Görevi	189
ÇÖZÜMLÜ TEST - 1	190
ÇÖZÜMLER	192
ÇÖZÜMLÜ TEST - 2	194
ÇÖZÜMLER	196
KAYNAKÇA	198

1. ÜNİTE

ANAYASA TEORİSİ

Demokratik ve özgürlükçü toplumlarda anayasaların devletin temel yapısını ve işlevini düzenlemek, devlet iktidarını hukuk kurallarıyla çerçeveleyerek onun keyfilikçe kaçmasını önlemek ve iktidar karşısında bireylerin hak ve özgürlüklerini güvence altına almak amacıyla yapıldıkları bilinmektedir. Bu anlamda anayasacılık düşüncesi açısından anlamlı ve değerli olan anayasalar, güçlü devlet karşısında güçsüz bireyin haklarını koruyan garantist anayasalardır¹.

Devlet denilen aygıt tek kural koyma ve yaptırım(cebir ve şiddet) uygulama hakkına sahip olan sistemdir. Dolayısı ile devletin yasa yapımında keyfilüğünün önlenmesi ve yurttaşların haklarının güvence altına alınması gerekir. Bu ihtiyaçtan kaynaklanan anayasa metinleri ilk günlerden bugünlere geldiğinde değişikliklere uğramış ve daha fazla önem arz eder hâle gelmiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde bugün anayasaların temel amacı, devletin rejimini belirleyen, temel hakları garanti altına alan ve devlet fonksiyonlarının (yasama-yürütme-yargı) oluşması ile yetkilerini belirleyen bir ülkedeki en üstün normdur.

a. Maddi Anayasa:

Anayasanın metninden (lafzından) bağımsız olarak devletin niteliğini, yapısını, temel organlarını, kuruluşunu ve bu organlar arasındaki ilişkileri, bununla birlikte temel hak ve hürriyetleri de ilgilendiren hukuk kuralları bütünüdür.

Bu açıdan maddi anayasa hem anayasanın kendisini hem de anayasada belirtilen anayasal organlar ve anayasal açıklamalar ile ilgili diğer mevzuatları da kapsayan en geniş anayasa tanımıdır.

1 Bilir, F. (2008). Anayasa Yapımına Yönelik Değerlendirmeler. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 12 (1) , 551-564.